

25. 11. 2014

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zdanění a pojistné odvody z autorských honorářů za r. 2014 a 2015 - novinky

Právní úprava zdanění autorských honorářů se pro rok 2015 vrací k pravidlům z r. 2013, limit pro uplatnění srážkové daně 10 000 Kč však zůstává. Možnost uplatnit výdaje na dosažení příjmu a započíst odvedenou srážkovou daň na celkovou daňovou povinnost v daňovém přiznání tak je pouze u příjmů za r. 2014.

Příjmy do 10 000 Kč

Od 1. ledna 2014 platí, že všechny autorské příjmy, které v úhrnu nepřesáhnou 10 000 Kč za měsíc od téhož plátce, zdaní plátce stržením 15% srážkové daně z příjmů. Přitom takových plátců může mít autor v jednom měsíci i více. Úhrn celkových příjmů autora za kalendářní měsíc od jednoho plátce do 10 000 Kč je podle ust. § 7 odst. 6 zákona o daních z příjmů samostatným základem daně pro zdanění zvláštní sazbou daně ve výši 15 % dle ust. § 36 odst. 2 písm. t) zákona. Autorské honoráře od různých plátců do 10 000 Kč měsíčně se nesčítají, každý plátce odvede individuálně zvláštní sazbu daně.

Vzhledem k tomu, že zvláštní - srážková daň odvedená plátcem autorského honoráře je samostatným základem daně z příjmů fyzických osob, nepovažuje se činnost autora za samostatnou výdělečnou činnost (autor není osobou samostatně výdělečně činnou) ve smyslu příslušných ustanovení zákona o důchodovém pojištění a zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

Plátce odvede z příjmu autora daň; pojistné (sociální a zdravotní) se neodvádí. Autorovi nevzniká žádná povinnost - příjmy neuvádí ve svém daňovém přiznání, nemůže ovšem uplatnit žádné výdaje, neodvádí pojistné na sociální a zdravotní pojištění a nemusí se přihlásit jako osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ) na příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení (OSSZ).

I honoráře zdaněné srážkovou daní je možno zahrnout do daňového přiznání za r. 2014

Autor však tyto příjmy v daňovém přiznání následně uvést může, protože to může být pro něj někdy výhodné. Autor totiž může takto plátcem srážkovou daní zdaněné příjmy zahrnout do svého daňového přiznání po konci roku a k nim uplatnit výdaje skutečné nebo výdaje paušální (40 % příjmů). Sníží tak daňový základ a může získat zpět část zaplacené daně z příjmů (nebo za určitých okolností i celou zaplacenou daň).

Zahrne-li poplatník příjmy uvedené v ust. § 7 odst. 6 zákona (autorské honoráře) do daňového přiznání, započte ve smyslu ust. § 36 odst. 7 zákona daň sražená z těchto příjmů na jeho daň. Pro daňové přiznání potřebuje autor doklad o plátcem vyplacených příjmech a sražené dani, plátce je povinen mu takový doklad na žádost vystavit do deseti dnů (ust. § 7 odst. 6 věty druhé zákona).

Pokud autor takto postupuje, musí tyto autorské příjmy (snížené o výdaje) uvést i v přehledech pro zdravotní pojišťovnu a pro Českou správu sociálního zabezpečení a odvést z nich zdravotní pojištění a sociální pojištění (pojištění na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti). Zahrnutím příjmů do celkového základu daně (podle ust. § 5 odst. 5 zákona), tj. uvedením do

daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob, bude tento základ daně podkladem pro vyměřovací základ sociálního a zdravotního pojištění. Je proto vždy třeba individuálně zvážit, kdy je takový postup pro autora výhodný.

- Může to být např. v situaci, kdy je autor důchodově pojištěn, např. ze své hlavní činnosti - ze zaměstnání a autorská činnost je jeho vedlejší výdělečnou činností. Pro rok 2014 je rozhodná částka pro vedlejší činnost (pokud OSVČ byla OSVČ ve všech 12 kalendářních měsících) stanovena na 62 261 korun. V takovém případě autor neplatí z honorářů sociální pojištění, odvede pouze zdravotní pojištění a svou daňovou povinnost sníží uplatněním nákladů.

Změny pro rok 2015

Od 1. 1. 2015 se možnost zahrnutí příjmů zdaněných srážkovou daní následně po skončení kalendářního roku do daňového přiznání a zápočet takto sražené daně na celkovou daň poplatníka ruší. Právní úprava se tak vrací k principům, které se uplatňovaly do r. 2013, limit pro srážkovou daň 10 000 zůstává.

Od 1. 1. 2015 nadto bude autorský honorář nepřesahující v kalendářním měsíci 10 000 Kč samostatným základem daně pro daň vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně (15 %) jen, půjde-li o příjem autora za příspěvek do novin, časopisu, rozhlasu nebo televize. Právní úprava se tak vrací ke stavu, jaký tu byl do roku 2013, kdy se srážková daň neuplatňovala, šlo-li např. o honorář za neperiodickou publikaci - knihu (limit pro uplatnění srážkové daně byl tehdy nižší - 7000 Kč). Za rok 2014 však dopadá srážková daň s limitem 10 000 Kč na všechny autorské honoráře. Od r. 2015 bude znovu třeba zdaňovat příjmy např. za neperiodické publikace jako jiný příjem z podnikání a samostatné výdělečné činnosti.

Možnosti: Nechat vše, jak je nebo zapracovat do daňového přiznání za r. 2014

Autor má v případě autorských honorářů od jednoho plátce nepřesahujících 10 000 Kč za kalendářní měsíc, které obdržel v r. 2014, dvě možnosti:

- buď autorské honoráře zdaněné přímo plátcem neuvede ve svém daňovém přiznání, pak se z příjmu neodvádí sociální a zdravotní pojištění, ale současně nemůže autor uplatnit výdaje, nebo
- si autor vyžádá od plátce doklad - potvrzení o těchto příjmech, autorské honoráře zdaněné plátcem uvede do svého daňového přiznání za kalendářní rok a uplatní si i výdaje, ale odvede sociální a zdravotní pojištění (v tomto případě se stává autor OSVČ a vzniká povinnost přihlášení na OSSZ).

Příjmy nad 10 000 Kč

Pokud je úhrn celkových příjmů autora za kalendářní měsíc od jednoho plátce vyšší než 10 000 Kč, je autor povinen oznámit OSSZ a zdravotní pojišťovně zahájení samostatné výdělečné činnosti.

Autorské příjmy nad 10 000 Kč za měsíc se zdaňují jako příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti. Autor může uplatňovat výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmu, a to buď ve skutečné výši nebo paušální částkou (40 %). Autor po skončení kalendářního roku podává daňové přiznání a přehled o příjmech pro ČSSZ a zdravotní pojišťovnu a odvádí pojistné na sociální zabezpečení a na zdravotní pojištění.

Závěr

Z autorských honorářů převyšujících 10 000 Kč za kalendářní měsíc od téhož plátce je nutno odvést

daň z příjmu, pojistné na zdravotní pojištění, sociální pojištění. Je nutno podat daňové přiznání a přehled o příjmech pro ČSSZ a zdravotní pojišťovnu. Lze uplatňovat výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmu - nákladový paušál je 40 %. (*Daňové přiznání však není povinen podat ten, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně z příjmu, nepřesáhly 15 000 Kč, přičemž osvobozené příjmy a právě příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou, se nepočítají.*) Naproti tomu honoráře do 10 000 jsou zdaňovány u zdroje srážkovou daní ve výši 15 %, náklady na dosažení příjmu uplatňovat nelze. Do daňového přiznání a přehledu o příjmech pro ČSSZ a zdravotní pojišťovnu se tyto příjmy autorů nezahrnují. Za rok 2014 je však možnost zahrnout následně i autorské honoráře zdaněné srážkovou daní (plátcem) v daňovém přiznání do celkového základu daně, uplatnit výdaje ve skutečné výši nebo paušální částkou a započítat daň sraženou z těchto příjmů na celkovou daň. Zahrnutím příjmů do celkového základu daně, tj. uvedením do daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob, bude tento základ daně podkladem i pro vyměřovací základ sociálního a zdravotního pojištění.

Adolf Maulwurf

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Institut zajišťovacího příkazu v daňovém řízení: podmínky vydání a obrana v odvolacím řízení](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezu v jiných členských státech EU](#)
- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)